

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

Warszawa, 19 kwietnia 2022 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję
Znak sprawy: PS2.056.3.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na petycję zawierającą postulat „usprawnienia systemu podatkowego” otrzymaną 21 marca 2022 r., działając na podstawie art. 13 ust. 1 *ustawy o petycjach*¹, uprzejmie wyjaśniam.

W swoim wystąpieniu proponuje Pani zwolnienie z opłat lokalnych samorządu, Wspólnoty, Spółdzielni, mediów (prądu, gazu, wody, CO), osób posiadających umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności lub gospodarstw domowych, które nie wniosły o: bonifikatę, traktowanie opłaconej kwoty podwójnie, odroczenie, umorzenie, rozłożenie na raty, lub zwolnienie z opłaty lub opłat. Zwolnienia miałyby być stosowane wobec osób, które spełnią co najmniej jedną z przesłanek o charakterze przychodowym lub dochodowym (niski dochód/przychód), lub dotyczących otrzymywania zasiłków socjalnych.

Ponadto postuluje Pani, aby zwolnienie osób niepełnosprawnych wyselekcjonowanych według powyższych kryteriów skutkowało całkowitym zwolnieniem lub rozłożeniem kwoty na wszystkie gospodarstwa domowe zarządcy lub administratora.

Regulacje dotyczące opłat lokalnych zawarte są w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych². Ustawa ta określa zasady opodatkowania, w tym podmioty zobowiązane do zapłaty opłat lokalnych, tj. opłaty: targowej, miejscowej, uzdrowskiej, reklamowej i od posiadania psów³, oraz zwolnienia z opłat. Zgodnie z tymi zasadami, wprowadzenie na terenie konkretnej gminy opłat lokalnych jest fakultatywne, co oznacza, że dana opłata/opłaty na terenie konkretnej gminy mogą nie być pobierane. Jeśli gmina podejmie uchwałę o

¹ ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

² ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.)

³ art. 1 upol (dalej: upol)

poborze opłaty/opłat, ustala wysokość stawki opłaty na poziomie powyżej zera i poniżej maksymalnej stawki ustawowej. Gmina ma zatem prawo ustalić stawkę opłaty miejscowej na niskim lub bardzo niskim poziomie. W opłatach lokalnych, które w większym stopniu niż inne mogą dotyczyć osób niepełnosprawnych przewidziane są zwolnienia ustawowe, np. od osób przebywających w szpitalach, oraz od osób niewidomych i ich przewodników nie pobiera się opłaty miejscowej i uzdrowskiej⁴. Z opłaty od posiadania psów zwolnione są osoby zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - z tytułu posiadania jednego psa, oraz osoby niepełnosprawne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - z tytułu posiadania psa asystującego.⁵

Nie znajduje zatem uzasadnienia postulat zwolnienia osób niepełnosprawnych ze wszystkich opłat lokalnych, w tym tych które ich nie dotyczą lub dotyczą w niewielkim zakresie, takich jak opłata reklamowa i targowa.

Specjalne traktowanie osób niepełnosprawnych pod względem podatkowym przewidują również inne ustawy podatkowe, w szczególności ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych⁶, która przewiduje odliczenia od dochodu wydatków na cele rehabilitacyjne związane z ułatwieniem wykonywania czynności⁷. Odliczenia te obejmują katalog kosztów, takich jak przystosowanie pomieszczeń i pojazdów mechanicznych na potrzeby tych osób, leki, zakupienie sprzętu, opłacenie pielęgniarki i szereg innych.

Proponowane przez Panią zwolnienia z opłat lokalnych, których jednym z kryteriów zastosowania miałyby być dochód/przychód, wobec już istniejących ulg w podatku dochodowym dla tych osób, stwarzałyby nieuzasadnione z punktu widzenia konstytucyjnej zasady sprawiedliwości podatkowej⁸ przywileje dla osób niepełnosprawnych o niskich dochodach w porównaniu z innymi podatnikami o niskich dochodach.

Na podstawie Ordynacji podatkowej⁹, organ właściwy w sprawie opłaty ma możliwość zastosowania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych polegających na możliwości odroczenia terminu płatności, odroczenia lub rozłożenia na raty zaległości podatkowej, oraz umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym. Wymienione ulgi stosowane są na zasadach ogólnych (dotyczą wszystkich podatników), oraz wymagają złożenia wniosku przez podatnika.

Oprócz zwolnień i ulg podatkowych dla osób niepełnosprawnych, osoby te korzystają z różnego rodzaju udogodnień i form pomocy na podstawie regulacji poza podatkowych,

⁴ art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3 upol

⁵ art. 18a ust.2 pkt 2 i 2a upol

⁶ ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.) (dalej: ustawa o PIT)

⁷ art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy o PIT

⁸ art. 84 Konstytucji RP

⁹ art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.)

przede wszystkim stosowanych na podstawie przepisów o pomocy społecznej¹⁰, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹¹, o ochronie zdrowia¹², regulacji dotyczących ulgowych przejazdów¹³, oraz praw przysługujących w ramach Konwencji praw osób niepełnosprawnych¹⁴.

Wobec uprawnień przyznanych na podstawie specjalnych regulacji prawnych stworzonych z myślą o poprawie sytuacji osób niepełnosprawnych, zarówno podatkowych, jak i poza podatkowych, nie znajduje uzasadnienia propozycja całkowitego zwolnienia z opłat lokalnych. Nie ma również uzasadnienia proponowane przez Panią zastępowanie niektórych z wymienionych uprawnień (ulg, bonifikat) uwzględniających specyfikę funkcjonowania osób niepełnosprawnych, zwolnieniem z opłat lokalnych.

Odnosząc się do propozycji rozłożenia kwoty zwolnienia niepełnosprawnych na wszystkie gospodarstwa domowe zarządcy lub administratora, nie jest możliwe obciążanie podatkiem/opłatą należnym od podmiotu będącego zgodnie z ustawą podatkową podatnikiem, innych podmiotów niebędących podatnikami, jeśli nie wynika to z zasad postępowania podatkowego. Rozwiązanie takie byłoby niekonstytucyjne i sprzeczne z zasadami państwa prawa.

Ponadto informujemy, że Ministerstwo Finansów nie jest właściwe w zakresie postulatów zwolnień z opłat należnych podmiotom prywatnym, takim jak spółdzielnie oraz firmy zajmujące się dystrybucją mediów (prądu, gazu, wody, CO).

Z uwagi na powyższe postulaty wskazane w petycji należy uznać za niezasadne.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Dyrektor

Departamentu Polityki Podatkowej

Marcin Lachowicz

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

¹⁰ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1)

¹¹ ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 573)

¹² ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285)

¹³ ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 295, z późn. zm.)

¹⁴ Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169)